

vitti oksansa pellon poikitse. Äänetöminä naiset avasivat päperipussit ja synkkyyttä valtasi heistä jokaisen. Eivät oli käärittynyt päivän valjetessa ja äänetöminä he alkoivat syömään. He eivät voineet puhua mistään muusta kuin siitä suuresta kauhusta, joka painoi heitä niinkuin vuori, ettei kukaan heistä halunnut puhua. Vanha Elsbeth viimein katkaisi hiljaisuuden. Ryyp pien kehnoa, kylmää ja mustaa kahvia tinaastiasta hän vitkalteen sanoi: "Ei tippaakaan maitoa lapsille, ei lehmääkään jäänyt kylään, ja viime vuonna näillä ajoin oli niitä enemmän kuin viisikymmentä syömässä tuolla laiturilla ja paljon vuohia niiden lisäksi. Jos heidän täytyi ottaa kaikki lehmät, niin miksi eivät he voineet jättää edes joitakin vuohia!"

"Eivätkä he jättäneet kattojakaan päittemme päälle!" huudahti Maria, nuori, ihana, vaaleaverinen Maria, jonka häissä he olivat iloinneet silloin kuin omenapuu olivat kukkineet edellisenä keväänä, niinkuin ne nytkin kukkivat. "Sinä yönä, kun he tulivat," sanoi Maria, ja hänen äänensä muuttui matalaksi ja käheäksi, niinkuin se sama hirmuisuus olisi uudistunut. "Sinä yönä kun he tulivat, minä menin lapseni kanssa metsään pakoon, ja sieltä saatoin nähdä kun he polttivat asunon, tyhjänsivät heinäladon ja ajoivat lehmän ulos. Minun teki mieleni mennä estämään heitä, pyytämään että he säästäisivät kotini, mutta minä sanoin itselleni: 'Maria, sinun täytyy pysyä hiljaa, sinun täytyy pelastaa itsesi ja lapsesi. Mitä sillä on väliä vaikka he ottavat kaikki, polttavat kaikki, kunhan vaan sinä ja lapsi olette elossa silloin kun Karl tulee takaisin.' Mutta sitten — Karl ei tullutkaan — takaisin." Voimakas nyhkytys vapisi koko ruumista ja hän peitti kasvonsa käsillään. Taas vallitsi hiljaisuus. Ei kukaan yrittänyt lohduttaa häntä. Kukin ajatteli omista murheistaan.

Sitten kuului lapsen heikko, valittava ääni Marian nyhkytyksien yli ja hän heti lakkasi itkemästä, hymyillen kyynelten lävitse. "Hän on hereillä," sanoi Maria, menen toiselle puolelle puuta, ja toi pienen käärön jonka sisällä oli pieni ihmistäini, jota hän sytelä ja suuteli hellästi, tarjoten lapselle rintaa. Halukkaasti lapsi imi ja Maria katsoi siihen äidin ikuisella hellyydellä, täydellisesti unohtuen hetkiseksi kaiken surunsa ja kurjuutensa, ajatellen ainoastaan lastaan, joka oli hänen elämänsä ilo.

Vanha Elsbeth ojensi kätensä ja hellästi silitteli lapsen pientä, pehmeää tukkaa. "Sinä et ole niinkään onneton, Maria," sanoi hän. "Sinulla on kuitenkin lapsesi. Katsopas minua! Minä olen vanha ja minulla ei ole kehtää. Minun mieheni on ollut kuollutni kaksikymmentä vuotta. Kuusi elossa olevaa lastani on valtameren toisella puolella Amerikassa. Minä en ehkä iki-

nä voi nähdä yhtäkään heistä. Peter, minun nuorimman, minun armaani, oli minulle kaikki kaikessa, minun ylpeyteni ja iloni, minun lohdutuksen ja elätäjani. Hänen piti jäädä kotiin ja saada maatila ja tuoda minulle minä ja lasten lapsia ja hoitaa minua vanhoilla päivilläni, ja nyt minä en tiedä sitäkään mihinkä he ovat kaivaneet hänen hautausmaahan."

"Äiti Elsbeth parka", vastasi Maria, "minä tiedän kuinka teidän on ikävä. He ovat ottaneet teidän poikanne, niinkuin he ottivat minun mieheni, niinkuin he ottivat kaikki miehet, paitsi niitä, jotka olivat sairaita ja vanhoja; niinkuin he jonakin päivänä palaavat ja ottavat minun poikani. Oo, äiti Elsbeth, minä en koskaan voi katsoa poikaani ajattelematta sitä, että jonakin päivänä hänet revitään kappaleiksi niinkuin hänen isänsäkin revittiin. Mitä hyödyttää synnyttää lapsia maailmaan, mitä hyödyttää pitkien vuosien työ ja huolenpito ja murhe, jos ne otetaan meiltä pois ja tapetaan?"

(Jatketaan)

— Työläinen, ellet ole vielä yhtynyt järjestösi, niin yhdy viivyttämättä. Joukkosi kutsuu sinua, järjestösi on si-

nua vailla ja etusi eivät tule ajetuksi muuten kuin liittymällä järjestösi.

OPETELKAA LAULAMAAN Lasten Laulukirjal

nuottipainos

on hiljattain valmistunut Toverin kustannuksella ja tarjotaan tilattavaksi. Hinta pehmeissä kansissa 25 senttiä ja kovissa kansissa 35 senttiä. Tämä kirja on ensimmäinen nuotilla varustettu lasten laulukirja suomalaisessa kirjallisuudessa. Hankkikaa se lapsellenne.

TILATKAA TOVERI!

KIRNU ILMAISEKSI

Jokainen perheen emäntä, joka on nähnyt tällaisen kirnun, haluaa ehdottomasti saada sellaisen, sillä se on tärkeä väline jokaisessa taloudessa.

Vetää yhden galunnan

Hinta \$2.50 ainoastaan

Olipa talous pieni tai suuri

niin tällainen kirnu on tarpeellinen olemassa. Sillä voidaan lyhyessä ajassa kirmuta galuuna kermää voiksi, eikä niinollen tarvita aina vähää kermää varten isoa kirmua ottaa käyttäntöön.

Se on enimmäin käytetty talousväline

Paitsi voim valmistamiseen kermasta, voidaan sitä käyttää

Kerman ja munan vispaamiseen,

jonka se toimittaa kaikista huokeimmoin ja siis tekee sen pikemmin miellyttäväksi kuin väsyttäväksi ruuanlaittajalle.

Kirnupiimä

Tuoreen kirnupiimän terveydellinen arvo myönnetään kaikkialla. Tällaisen kirnun avulla saadaan sitä tuoreena jokainen päivä.

"Keekien" valmistus

Kun munat ja kerma on vispattu kirnulla, voidaan koko keekitaikina valmistaa kirnun lasiruukussa, poistamalla vain koneisto ja siten säästytään lukemattomien eri astioiden puhdistamisesta ja tarpeettomasta työstä.

Jäähyytelö

Kirnumme on yksi pikaisimmista jäähyytelön valmistajista mitä tunnetaan. Kirnu pakataan jäihin ja suolaan ja pyöritetään, kuten tavallista jäädystä.

PAUNASTA VOITA JA VARTISTA MAITOA KAKSI PAUNAA VOITA.

Tällä kirnulla voidaan, muutamassa minuutissa, yhdistellä siihen pauna voita ja vartti tuoretta maitoa, tehdä KAKSI PAUNAA VOITA.

Kirnun hinta useissa rautakaupoissa on \$3-\$4, ollen näiden kirnujen hinta tilaajille \$2.50 kappale.

TILAAJILLE TARJOTAAN SE VAPAASTI

Olemme tehneet sopimuksen useimmille sadoille suoran tehtaasta ja voimme tarjota niitä tilaajillemme seuraavilla ehdoilla:

Suoraan tilaamalla, lähetysvapaasti.....	\$2.50	
1 vk. Pelto ja Koti ja kirnu.....	\$2.75	Kirnun hinnaksi jää \$1.50
2 vk. Pelto ja Koti ja kirnu.....	\$3.75	Kirnun hinnaksi jää \$1.25
3 vk. Pelto ja Koti ja kirnu.....	\$4.75	Kirnun hinnaksi jää \$1.00
4 vk. Pelto ja Koti ja kirnu.....	\$5.75	Kirnun hinnaksi jää .75
5 vk. Pelto ja Koti ja kirnu.....	\$6.50	Kirnun hinnaksi jää .25
3 vk. Pelto ja Koti ja kirnu.....	\$7.50	Kirnu vapaasti.

Ylläolevat ehdot ovat sillä ehdolla, että kaikki tilaukset rahojen kanssa lähetetään SUORAAN KONTTORIimme. Asiamiespalkkiota ei myönnetä, sillä tarjoamamme esineen siksi kallistuminen ja arvokas, että muuta palkkiota ei voida antaa.

Mainittua tilauksia lähetetään kun haluatte kirnun. Lähettäkää heti kaikki tilaukset osotteella:

PELTO JA KOTI,

Box 553, Superior, Wis.